

Rondetafelgesprek Duurzaamheid & Digitalisering

14 maart 2024

Duurzaamheid en digitale connectiviteit zijn onlosmakelijk verbonden bij KPN. Duurzaamheid is bij KPN geen losstaand doel, maar ingebed in alles wat we doen. Ons doel daarbij is niet om de schade door gebruik van grondstoffen of energie beperkt te houden, maar een actieve bijdrage leveren aan een groene toekomst van Nederland, ons bedrijf en van onze klanten.

Dit doen we door gebruik te maken van 100% hernieuwbare elektriciteit, onze energie efficiëntie te verbeteren en ons energieverbruik steeds verder te optimaliseren. Daarnaast is ons doel om onze CO₂ uitstoot in de keten in 2040 terug te brengen tot 0%. Tot slot willen we zo duurzaam mogelijke producten aan onze klanten bieden en een bijdrage leveren aan slimme digitale oplossingen te bieden waarmee vele sectoren efficiënter kunnen worden.

HOOFDBOODSCHAP

SLIMME NETTEN ZIJN NOODZAKELIJK OM DE VOLGENDE STAP TE MAKEN IN DE ENERGIETRANSITIE. HIERVOOR IS NODIG:

- > REAL-TIME INZICHT EN COORDINATIE
- > SAMEN EN SECTOR OVERSTIJGEND
- > BESTAANDE STANDAARDEN VOOR DATA UITWISSELING

Dataverbruik neemt fors toe, terwijl het energieverbruik KPN daalt

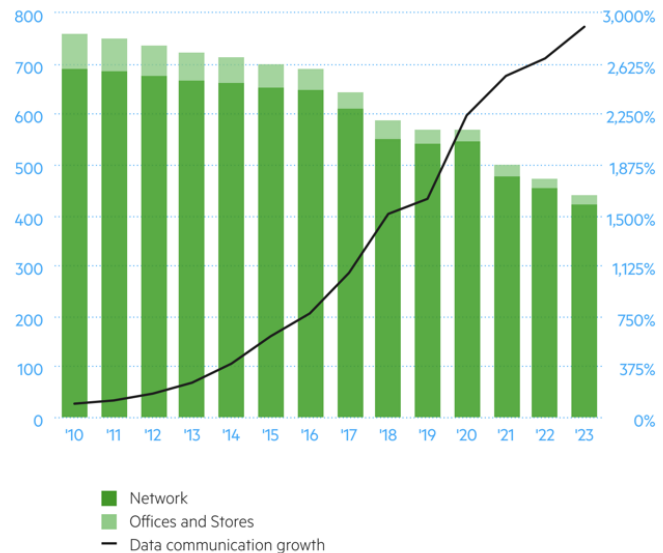
KPN investeert elk jaar opnieuw fors in de mobiele en vaste netwerken van de toekomst. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het veel efficiëntere glasvezel: Vorig jaar hebben wij een half miljoen huishoudens toegevoegd aan ons glasvezelnetwerk, waardoor nu 57% van de Nederlandse huishoudens kan kiezen voor KPN glasvezel.

Onze doelstelling is om eind 2026 80% van Nederlandse huishoudens aan te sluiten. Hierbij faciliteren wij niet alleen de toenemende behoefte aan digitale connectiviteit, maar maken we onze netwerk ook energiezuiniger.

Door deze netwerkupgrades kunnen oudere technologie, zoals ons kopernetwerk en in de toekomst 2G, worden uitgezet en significante energiebesparingen worden gerealiseerd.

Vergeleken met het jaar 2010 is het elektriciteitsverbruik bij KPN 38% afgenomen, terwijl het dataverbruik het ruim 27-voudige toename in dezelfde periode. Bovendien blijven onze doelen in zicht om uiteindelijk ons energieverbruik te verminderen met 48% in 2030 t.o.v. 2010. Zo kunnen we de trend doorzetten dat we een explosieve groei van digitaal verkeer faciliteren, terwijl het energieverbruik van KPN daalt.

Electricity consumption (GWh) compared to data communication growth (%)



Een steeds slimmer en groener netwerk

De afname van energieverbruik valt of staat met het gebruik van steeds zuinigere apparatuur en hun efficiënte inzet. Op momenten dat er minder vraag is, bijvoorbeeld 's nachts, schakelen we actief apparatuur af. Door technologische ontwikkeling, mogelijk ook met hulp van AI, zal het verbruik steeds preciezer gefinetuned kunnen worden. Daarnaast is het zaak opwek van emissieloze energie en behoefte zo goed mogelijk op elkaar aan te sluiten. Wij doen dat door 'as nominated' in te kopen wat voor onze de beste match is. Wind en zon. We verbruiken overdag bijvoorbeeld meer dan 's nachts waardoor meestal zon een goede match is.

KPN gaat vanaf 2027 gebruik maken van het windpark Hollandse Kust West (officiële naam is Ecowende). Met behulp van dit windpark in combinatie met zonne-energie zijn wij in staat om in 2027 voor 82% van ons energieverbruik emissieloze stroom te gebruiken. Wij proberen hierbij onze afname zo goed mogelijk te matchen met onze aanlevering.

Systemische verduurzaming: naar een slim net

De volgende noodzakelijke stap is dat deze efficiëncyslagen niet per bedrijf of lokaal samenwerkingsverband plaatsvinden, maar voor de totale energiebehoefte en opwek van Nederland. Door op grotere schaal vraag met aanbod te kunnen matchen (netwerk-effect) realiseer je veel grotere efficiëncywinsten. Het mes snijdt aan twee kanten: de CO₂-uistoot wordt neemt sneller af en de netcongestie problematiek wordt verzacht. Hiervoor is een veel slimmer stroomnet nodig.

Wat is er nodig voor een slim net?

Het goede nieuws is dat we allemaal wel weten waar het naar toe moet en dat de technologie beschikbaar is. Nederland heeft bovendien een goed uitgangspunt dankzij de hoge mate van digitale verbondenheid (digitale apparaten en verbindingen) en steeds meer duurzame opwek. Waarom is het er dan nog niet?

Wil Nederland koploper op dit terrein worden, dan moeten er een aantal stappen worden gezet:

1. Real-time inzicht & coördinatie: Op dit moment is real-time inzicht in productie en verbruik nog te versnipperd over de verschillende partijen zoals netbeheerders. Vervolgens kunnen we naar real-time coördinatie op de energievraag, waarbij kan worden ingespeeld op het beschikbare energie aanbod. Een slim efficiënt stroomnet moet over de grenzen van individuele netbeheerders en gebruikers heen kunnen kijken.
2. Samen en sector-overstijgend: Het is van belang dat bedrijfsleven, burgers en overheid de handen ineenslaan. De technologische vraagstukken zijn overzichtelijk de uitdaging ligt vooral in de organisatorische kant.
3. Kies voor bestaande standaarden voor real-time data uitwisseling: De overheid en het bedrijfsleven kunnen samen deze transitie versnellen door het matchen van duurzame opwek en real-time vraag op nationale schaal te stimuleren. Kies hierbij voor bestaande standaarden voor uitwisseling gegevens. Maar denk ook aan principes als: open, interoperabel en controlemogelijkheden voor gebruikers (burgers & organisaties).

Tenslotte een opmerking over verdeling van schaarse stroom bij netcongestie. Wij maken ons zorgen over de mogelijkheden die netbeheerders krijgen om prioriteiten aan te brengen. Dit biedt geen garantie dat vitale netwerken, zoals telecommunicatie, de continuïteit van de dienstverlening, zoals telecom, kunnen blijven waarborgen. Op dit moment lijken in de voorgenomen plannen van de ACM de vitale belangen niet geborgd en zelfs niet als maatschappelijke prioriteit te zijn aangemerkt.